

ARBITRATION IN TURKEY: ISTANBUL ARBITRATION CENTER

Türkiye'de Tahkim: İstanbul Tahkim Merkezi

1. ARBITRATION AND ITS BRIEF HISTORY

ARBITRATION CAN BE DEFINED AS AN AGREEMENT OF THE disputing parties over resolving a potential or an existing dispute through arbitrators, instead of courts, within the framework of the applicable laws.¹

Arbitration institution goes way back in history. Although, it was not called as arbitration, dispute resolution through arbitrators existed before the establishment of State Judiciary systems and still maintains its existence after the establishment of these systems.² The development of arbitration can be analyzed in three eras. The first era starts with the Mideval Age and continues until the late 18th century when there was no significant judicial regulations. The second era is between the early 19th century and the end of WWII which was influenced by British Arbitration Codes dated 1698 and 1889; French and German Civil Procedure Codes dated 1806 and 1879.³ The third and current era starts from 1950's along with the significantly increased international commerce. In this era, the parties started to prefer alternative dispute resolution methods and consequently impartial arbitration organizations emerged such as International Chamber of Commerce ("ICC"), The London Court of International Arbitration ("LCIA") and American Arbitration Association ("AAA"). Arbitration institution strengthened its roots international-wide with the signings of the New York Convention of 1958, the ICSID Convention of 1965, the UNCITRAL rules dated 1976 and finally the UNCITRAL Model Law dated 1985.⁴

1. TAHKİM VE TARİHÇESİ

TAHKİM, KANUNUN TAHKİM YOLU İLE ÇÖZÜMLENMESİNE İZİN verdiği konular kapsamında olmak koşuluyla, taraflar arasında doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkların devlet yargısında çözümlenmesi yerine, hakem adı verilen kimseler aracılığıyla çözümlenmesi konusunda tarafların anlaşmaları şeklinde tanımlanabilir.¹

Tahkim kavramı çok eskilere dayanmaktadır. İsmi tahkim olarak anılmasa bile uyuşmazlıkların hakemler yoluyla çözülmesi yöntemi devlet yargısından önce ortaya çıkmış ve devlet yargısından sonra da varlığını sürdürmüştür.² Tahkimin gelişiminin genel olarak üç kısımdan oluştuğu söylenebilir. Tarihi süreç içinde kayda değer herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı ilk dönem Orta Çağ'dan 18. yüzyılın sonlarına kadar süren zaman aralığıdır. İkinci dönem ise, 1698 ve 1889 İngiliz Tahkim Kanunları ile 1806 ve 1879 tarihli Fransız ve Alman Medeni Usul Kanunlarının etkili olduğu ve 19. yüzyılın başından ikinci dünya savaşının sonlarına kadar uzanan dönemdir.³ Dikkate değer dönem olan, uluslararası ticaretin önemli ölçüde gelişmeye başladığı 1950'li yıllardan günümüze kadar gelen üçüncü dönem ise, International Chamber of Commerce ("ICC"), The London Court of International Arbitration ("LCIA") ve American Arbitration Association ("AAA") başta olmak üzere bağımsız ve şeffaf tahkim kurumlarının ortaya çıktığı ve taraflarının alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ciddi şekilde yönelmeye başladığı dönemdir. İşte bu dönemde imzalanan 1958 tarihli New York Sözleşmesi, 1965 tarihli ICSID sözleşmesi, 1976 tarihli UNCITRAL kuralları ve nihayet 1985 tarihli UNCITRAL Model Kanunu ile tahkim uluslararası camiada yerini sağlamlaştırmıştır.⁴

2. THE ADVANTAGES OF ARBITRATION

Even though the advantages of arbitration will not be explained in detail herein, we believe it would be helpful to summarize the most important advantages in order to demonstrate and establish the importance of Istanbul Arbitration Center (“IAC”). One of the key reasons which lead the parties to arbitration is that it takes less time to execute the trials and finalize the proceedings. This applies especially to the countries with developed economies where the parties prefer arbitration over state courts. Considering the existing workload of the courts in Turkey and extended duration of legal proceedings and appeal phase the importance of arbitration becomes evident once again.

In contrary to Court proceedings, particularly for international disputes or technology transfer issues, the expedited nature of arbitration as well as protection of trade secrets and stricter confidentiality makes arbitration an efficient dispute resolution method. The other factor which in addition, unlike Court decisions, it is not mandatory to publish the arbitration results which adds to the confidentiality of the process.⁵

2. TAHKİMİN AVANTAJLARI

Tahkimin fayda ve avantajlarını burada detaylı olarak incelemeyecek olsak da, kısaca en önemli avantajlarını özetlemek, İstanbul Tahkim Merkezi’nin (“Merkez”) ne kadar önemli bir rol üstleneceğini kavrayabilmek açısından faydalı olacaktır. Tahkimin tercih edilmesinin sebeplerinin başında, tahkim yargılamasının hızlı bir şekilde yapılması ve sona ermesi gelmektedir. Özellikle gelişmiş ekonomilere sahip ülkelerde iş hayatındaki uyuşmazlıkların yargı yolu yerine tahkim yolu ile çözümlenmesinin başlıca sebebi budur. Ülkemizde mahkemelerin ve Yargıtay’ın iş yükü başta olmak üzere birçok sebepten dolayı temyiz aşaması da dâhil olmak üzere yargılama süreçlerinin uzunluğu düşünüldüğünde tahkimin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Tahkim yargılamasının hızlı yapılmasının yanı sıra, yargılama esnasında ve sonrasında tarafların ticari sırlarının korunması ve mahkeme yargılamasına göre kesin bir gizlilik içinde yargılamanın sürdürülmesi (özellikle teknoloji transferinin gerçekleştiği sözleşmelerin veya uluslararası piyasa veya sektörü ilgilendiren ihtilafların tarafı olan çok uluslu şirketler için) tahkimi uyuşmazlıkların çözümünde

Another reason for preferring arbitration over other dispute resolution methods is that the parties are allowed to freely determine the arbitrators to solve a dispute. When choosing the arbitrators, the parties can appoint specialists and expert arbitrators especially when the dispute is related to technical issues which require a certain expertise. The liberty of the parties is not limited to determining arbitrators as they are also able to choose as they are able to also choose the procedural and principal rules to be applied to the arbitral proceedings.

Due to abovementioned reasons, arbitration culture and awareness have developed worldwide in recent years and arbitration became frequently and primarily preferred dispute resolution method in developed and developing nations. As explained below, the primary duty of the IAC will be to promote the aforementioned advantages of arbitration and create a consistent and reliable practice.

3. ARBITRATION TYPES

Although several types of arbitration can be identified such as voluntary versus mandatory arbitration or domestic versus international arbitration, this paper analyzes ad hoc and institutional arbitration. Institutional arbitration is defined as an arbitration which solves disputes with predetermined rules and through the secretariat of permanent centers (i.e. ICC, ICSID and by IAC).⁶ Arbitrations other than the institutional arbitration are stated as these are out of scope of this paper as we focus on IAC.

4. ARBITRATION AND ITS HISTORY IN TURKEY

The first regulations regarding arbitration were made in 1850s, but aside from the Civil Procedure Code numbered 1086 which regulates the domestic arbitration and drastically differs from the international arbitrations, there has been efforts to institutionalize arbitration in Turkey since 1960s. The Banking and Commercial Law Research Institute discussed proposals regarding an arbitration organization in 1965 during the 1st Arbitration Law Week, and drafted and published the preliminary draft of Arbitrators Association in 1966 in order to institutionalize arbitration.

In 1982, specific provisions regarding the execution of international arbitral awards were introduced with the Code of International Private and Procedure Law numbered 2675 which was mainly based on the New York Convention of 1958 which regulates the recognition and execution of international arbitral awards.

etkin bir yöntem haline getirmektedir. Tahkim yargılaması sonucu verilen hakem kararlarının mahkeme kararlarının aksine yayınlanma zorunluluğunun olmaması, bunların ancak tarafların izin verdiği durumlarda yayınlanabilmesi de gizliliği sağlayan diğer bir faktördür.⁵

Tahkim yargılamasının, diğer uyuşmazlık çözüm yolları karşısında daha fazla tercih edilebilir olması sebep olan bir diğer önemli faktör de, tarafların serbestçe aralarındaki uyuşmazlığı çözebilecek hakemi belirleyebilmeleridir. Taraflar uyuşmazlık hakkında karar verecek hakemi seçerken, özellikle uyuşmazlığın teknik konulardan kaynaklandığı durumlarda, konusunda uzman kişileri hakem olarak atayabilmektedirler. Tarafların serbestisi bununla da kalmayıp, yargılamaya uygulanacak usul ve esasa ilişkin kuralları da kendi özgür idareleri ile seçebilmektedirler.

Bu sebeplerle, son yıllarda dünya çapında bir tahkim bilinci ve farkındalığı oluşmuş, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde tahkim sıklıkla ve öncelikle başvurulması kararlaştırılan uyuşmazlık çözüm yöntemi olmuştur. Aşağıda da izah edeceğimiz üzere, Merkez'in tahkimin bu ve diğer avantajlarını en iyi şekilde tanıtır istikrarlı bir şekilde uygulamaya geçirmesi en öncelikli görevi olacaktır.

3. TAHKİM TÜRLERİ

Tahkim ihtiyari veya zorunlu, iç veya dış tahkim olarak türlerine ayrılabilir gibi konumuz açısından önem taşıyan doğrultuda ise ad hoc (arızı) tahkim veya kurumsal tahkim olarak da ikiye ayrılabilir. Kuralları önceden belirlenmiş ve daimi merkezlerin sekreteryası ve aracılığı ile (Örneğin ICC veya ICSID'in yaptığı ve Merkez'in yapacağı gibi) uyuşmazlıkların çözüldüğü tahkim türü kurumsal tahkim olarak nitelendirilmektedir.⁶ Bunun haricindeki tahkimler ise ad hoc tahkim olarak ifade edilmekte olup⁷, inceleme konumuz İstanbul Tahkim Merkezi olduğundan ad hoc tahkim işbu çalışma kapsamı dışında tutulmuştur.

4. ÜLKEMİZDE TAHKİM VE TARİHÇESİ

Ülkemizde tahkim konusundaki ilk düzenlemeler 1850'li yıllara dayanmakta olup, sadece iç tahkimi düzenleyen ve milletlerarası tahkimden büyük farklılıklar içeren 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun getirdiği düzenlemeleri saymazsak bilhassa 1960'lı yıllardan bu yana Türkiye'de tahkimin bir çatı altında kurumsallaştırılması için çalışmalar yürütülmektedir. 1965 yılında Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1. Tahkim Hukuku Haftasında tahkim kurumunun teşkilatlanmasına ilişkin teklifleri görüşmüş, 1966 yılında ise, hakemlik kurumunun genel menfaatlerine uygun şekilde gelişmesini sağlamak için Hakem Odası Kanunu'nun ön tasarıasını hazırlamış ve yayınlamıştır.

The ICSID Convention was approved in Turkey in 1988 and the New York Convention of 1958 was approved in 1991 making Turkey a party to these two important conventions.

In 1999, with the amendment made on article 125 of the Turkish Constitution, it was allowed to resolve the issues and disputes arising from public service related concession agreements through domestic or international arbitration. In line with the foregoing, a special law numbered 4501, regulating the principles to be applied to arbitration in cases of mentioned disputes entered into force in 2000.

In 2001, the Law of Turkish Arbitrator and Expert Association as well as the establishment of the International Arbitration Center were drafted by the Ministry of Justice⁸ and the Code for International Arbitration Law numbered 4686 which was drafted in accordance with UNCITRAL Model Law and Switzerland International Private Law and entered into force.

The Code of International Private Law numbered 2675 was annulled with the Code of International Private and Procedure Law numbered 5718 and the special provisions regarding the enforcement of international arbitral awards were amended as well in 2007.

One of the most important steps taken to establish a strong organization for arbitrations is undoubtedly the Istanbul International Finance Center Strategy and Action Plan (“**IFC - Istanbul**”). The Plan was drafted by State Planning Organization and approved by the High Planning Council on 29 September 2009. The Plan stated that establishing an independent and impartial institutional arbitration center which can compete globally and using arbitration method efficiently were initial priorities in accordance with its vision to make Istanbul a regional and eventually a global finance center.⁹

The Civil Procedure Code numbered 6100 which entered into force in 2011 to regulate domestic arbitration in accordance with UNCITRAL Model Law and made Civil Procedure Code and International Arbitration Law compatible by resolving the differences between them.

Unfortunately, the efforts regarding arbitration legislation failed to reach its intended success. Although arbitration centers were established within The Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (“**TOBB**”), Istanbul Chamber of Commerce (“**ITO**”) and Izmir Chamber of Commerce (“**IZTO**”), they failed to become effective due to many reasons. In 2012, only six (6) arbitration applications were made to ITO and none were made to IZTO. The comparison between the number of arbitration ap-

1982 yılında ise 1958 tarihli Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkındaki New York Sözleşmesi hükümleri temel alınarak 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (“2675 sayılı **MÖHUK**”) ile yabancı hakem kararlarının tenfiziine ilişkin özel hükümler düzenlenmiştir.

1966 yılında yürürlüğe girmiş olan ICSID Sözleşmesi 1988 yılında, 1958 tarihli Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkındaki New York Sözleşmesi ise 1991 yılında onaylanarak bu önemli iki anlaşmaya taraf olmuştur.

1999 yılında Anayasa'nın 125. maddesine eklenen hükümlerle kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyumsuzlukların milli ve milletlerarası tahkim yolu ile çözülmesi öngörülmüştür. Bu değişikliğe paralel olarak 2000 yılında 4501 sayılı Kamu Hizmetleri ile ilgili İmtiyaz Şartlaşma ve Sözleşmelerinden Doğan Uyumsuzluklarda Tahkim Yoluna Başvurulması Halinde Uyulması Gereken İlkelere Dair Kanun yürürlüğe girmiştir.

2001 yılında ise, Adalet Bakanlığı tarafından Türkiye Hakem ve Birlikleri Odaları Birliği Kanunu Tasarısı taslağı ile İstanbul Milletlerarası Tahkim Merkezi Kanunu Tasarısı taslağı hazırlanmış⁸ ve 2001 yılında UNCITRAL model kanunu ve İsviçre Devletler Özel Hukuku Kanunu'nun milletlerarası tahkime ilişkin hükümlerinden esinlenerek 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu hazırlanıp yürürlüğe girmiştir.

2007 yılında 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (“**MÖHUK**”) ile 2675 sayılı MÖHUK ilga edilerek yabancı hakem kararlarının tenfiziine ilişkin özel hükümler de tadil edilmiştir.

Ülkemizde tahkimin güçlü bir yapıya kavuşturulması için atılan en önemli adımlardan birisi de, kuşkusuz, İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı (“**İFM**”) doğrultusunda gerçekleşmiştir. İstanbul'u öncelikle bölgesel, nihai olarak ise küresel finans merkezine dönüştürme vizyonu doğrultusunda, Devlet Planlama Teşkilatı koordinasyonunda hazırlanan ve 29.09.2009 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu kararı ile onaylanan planda “İstanbul'da bağımsız ve özerk yapıya sahip uluslararası alanda rekabet edebilecek düzeyde kurumsal bir tahkim merkezinin oluşturulması ve arabuluculuk sisteminin etkin bir şekilde kullanılmasının sağlanması” öncelikler arasında en başlarda yerini bulmuştur.⁹

2011 yılında yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile de iç tahkime ilişkin düzenlemelere UNCITRAL model kanununa uygun olacak şekilde yer ve-

plications and the total number of disputes show and total dispute numbers that the tendency to prefer arbitration and other alternative dispute resolution methods is far from the projected figures. For instance, in the same year, 759 new applications were made to ICC, 63 of which were from Turkey; and in 2013, the number of new applications to ICC increased to 767.¹⁰ The undeniable need of an impartial international arbitration center in Istanbul can be easily realized by considering the number of applications made only to ICC from Turkey.

5. INTERNATIONAL ARBITRATION PRACTICE AND TURKEY

In countries where arbitration and alternative dispute resolution methods are being used efficiently, at least one arbitration center exists. Especially, Paris, London, Geneva and Zurich can be named as prominent and frequently preferred cities which are also relatively close to Turkey. The reason why the arbitration centers in these countries are regularly chosen is that the local legislation of these countries is suitable for arbitration and local court practice of these countries is known arbitration friendly.

rilmiş ve HMK ile MTK arasındaki farklılıklar giderilerek paralellik sağlanabilmektedir.

Tahkim mevzuatına ilişkin bu çalışmalar ne yazık ki hedeflenen başarıya ulaşılmasını sağlamamıştır. Bu doğrultuda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (“TOBB”), İstanbul Ticaret Odası (“İTO”) ve İzmir Ticaret Odası (“İZTO”) bünyelerinde tahkim kurulları kurulmuşsa da, ne yazık ki birçok sebepten dolayı bu kurumlar da işlerlik kazanamamıştır. 2012 yılında İTO’ya altı tahkim başvurusu yapılmış olup İZTO’ya ise hiç başvuru yapılmamıştır. Bu kurullara yapılan başvuru sayıları Türkiye’deki toplam uyuşmazlık sayısı ile karşılaştırıldığında Türkiye’de tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm kültürünün istenilenin çok uzağında olduğu görülecektir. Nitekim aynı yıl yalnızca ICC tahkimine yapılan yeni başvuruların sayısı 759 iken, 2013 yılında aynı kuruma yalnızca Türkiye’den 63 yeni başvuru yapılmış olup, toplam yeni başvuru sayısı da 767’ye yükselmiştir.¹⁰ Ülkemizden sadece ICC’ye yapılan başvuruların sayısı dahi dikkate alındığında İstanbul’da kurulacak bağımsız bir milletlerarası tahkim merkezine duyulan ihtiyacın büyüklüğü rahatlıkla anlaşılmaktadır.

It is noted that even though the different arbitration centers in Switzerland, Austria or Germany are being preferred by the applicants from our county and from our neighbors, the applicants usually choose to apply the rules and procedures of ICC, LCIA or Zurich institutional arbitration due to their credibility from the past.¹¹ In the Middle East, cities of Dubai and Cairo became important arbitration venues in the recent years with their international legal experts. However, political instability, security issues and worldwide criticism on court decisions prevent Cairo from becoming an international arbitration center,¹² thus, making it possible for Istanbul to take its place. In other words, it is quite likely for Istanbul, to become a well-respected and preferred arbitration center at first in the region and then globally, especially with the recent improvements on commercial relations with Europe and improvements of both commercial and political relations with Arab nations. Therefore, in order to establish a well-respected and trusted arbitration center, at first domestic arbitration should be institutionalized and promoted.

5. MİLLETLERARASI TAHKİM UYGULAMASI VE TÜRKİYE

Tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin etkin kullanıldığı tüm ülkelerde en az bir tahkim kurumunun mevcut olduğu görülmektedir. Özellikle, Paris, Londra, Cenevre ve Zürih nispeten ülkemize yakın olan ve tahkim yeri olarak uygulamacılar tarafından sıklıkla tercih edilen yerler arasında ön plana çıkmaktadır. Bu yerlerin tercih edilmesindeki ortak neden ise, bu ülke yerel hukuklarının tahkime elverişli ve uyumlu olması ve mahkemelerinin de tahkime karşı olan olumlu yaklaşımıdır.

Gerek geçmişe dayanan güvenilirliği gerekse de bölgede alternatif bir tahkim merkezinin olmayışı nedeniyle, ülkemizde ve komşu ülkelerde İsviçre, Avusturya, Almanya gibi farklı tahkim yerleri seçilse bile sıklıkla ICC, LCIA veya Zürih kurumsal tahkiminin ve kurallarının tercih edildiği görülmektedir.¹¹ Orta Doğu'da ise son yıllarda önemli tahkim yerleri haline gelen Dubai ve Kahire ise sahip oldukları uluslararası hukukçuları ile ön plana çıkmaktadır. Ancak bölgede son yıllarda süregelen siyasi istikrarsızlıklar, ulus-

Having either insufficient knowledge or misinformation on arbitration and alternative dispute resolution methods prevent the progress of the mentioned methods. In order to avoid this, parties should be encouraged to solve their disputes through arbitration or other alternative dispute resolution methods and the IAC should be actively promoted. Indeed, Turkish legislators were aware of this and “to promote and publish regarding arbitration and other alternative dispute resolution methods, to encourage and support scientific research on arbitration, to cooperate with domestic and foreign organizations and persons” and “Promoting and publishing regarding arbitration and other alternative dispute resolution methods encourage and support scientific researches regarding the same and cooperate with domestic and foreign organizations and persons” were stated. Indeed, Turkish legislators were aware of this and “to promote and publish regarding arbitration and other alternative dispute resolution methods, to encourage and support scientific research on arbitration, to cooperate with domestic and foreign organizations and persons” duties of IAC.¹³

6. ISTANBUL ARBITRATION CENTER LAW¹⁴ (“IACL”) AND ISTANBUL ARBITRATION CENTER

In this section the legislation process is explained at first, general information on the IACL is provided and then the structure, organs and operation of the IAC is examined along with recent suggestions and complaints.

6.1. Legislation Process and General Information on the IACL

The Istanbul Arbitration Center Draft law (“Draft Law”) was drafted by the Ministry of Justice and submitted to the national parliament on 25 March 2013 as a result of the studies on the establishment of an arbitration center in Turkey which can compete with similar organizations globally.

The Working Group which was formed within the Ministry of Justice has examined the structures of many arbitration centers and decided to take German Arbitration Center and Czech Republic Chamber of Commerce and Agriculture Arbitration Center as models for the Draft Law. Although the German Arbitration Center was formed as an association, Czech Republic Chamber of Commerce and Agriculture Arbitration Center was established by law. However, being the country’s driving force for arbitration as an independent and impartial structure is the common point of the two institutions.

lararası toplumun tepkisine yol açan mahkeme kararları ve güvenlik problemleri nedeniyle Kahire’nin milletlerarası tahkim merkezi olma amacına ulaşmasını zorlaştırmakta olup,¹² İstanbul’da kurulmakta olan Merkez ile bu boşluğun doldurulması mümkün gözükmemektedir. Bir diğer ifade ile gerek Avrupa ülkeleri ile olan ticari ilişkilerin gerekse Orta Doğu ve Arap ülkeleri ile olan ticari ve siyasi ilişkilerin önemli ölçüde geliştiği mevcut dönemde kurulacak olan Merkez’in öncelikle bölgede ve nihai olarak da küresel anlamda itibar gören ve uygulamacılar tarafından tercih edilen bir tahkim yeri olması kuvvetle muhtemeldir. Dolayısıyla uluslararası platformda saygı ve güven duyulan bir tahkim merkezinin oluşması için öncelikle ülke içinde tahkimin yaygınlaştırılması ve işlevsel hale getirilmesi gerekmektedir.

Tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri hakkında yeterli bilgiye sahip olunmaması veya yanlış bilgiye sahip olunması söz konusu yöntemlerin gelişimini engellemektedir. Bu sorunun aşılması için toplumun, uyuşmazlıkların tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri kullanılarak çözülmesi konusunda teşvik edilmesi, tahkimin ve Merkez’in en iyi şekilde tanıtılması gerekmektedir. Nitekim bu husus aşağıda detaylı olarak inceleneceği üzere, kanun koyucu tarafından da doğru şekilde tespit edilmiş olup, İstanbul’da kurulması planlanan Merkez’in görevleri arasında “tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleriyle ilgili tanıtım ve yayın yapmak, bu konudaki bilimsel çalışmalarını teşvik etmek, desteklemek, yurt içi ve yurtdışındaki ilgili kişi ve kurumlarla işbirliği yapmak” sayılmıştır.¹³

6. 6570 SAYILI İSTANBUL TAHKİM MERKEZİ KANUNU (“KANUN”) VE İSTANBUL TAHKİM MERKEZİ

Bu bölümde önce kısaca kanunlaşma süreci anlatılıp, Kanun’a ilişkin genel bilgiler verilecek, daha sonra Merkez’in yapısı, organları ve işleyişi Merkez’e yöneltilen eleştiriler çerçevesinde incelenecektir.

6.1. Kanunlaşma Süreci ve Kanun Hakkında Genel Bilgiler

Adalet Bakanlığı tarafından uluslararası camiada benzerleriyle rekabet edebilen bir tahkim merkezinin Türkiye’de kurulması amacıyla yapılan çalışmalar sonucunda, İstanbul Tahkim Merkezi Kanun Tasarısı (“Tasarı”) hazırlanmıştır.

Tasarının hazırlanması için Adalet Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Çalışma Grubu birçok tahkim merkezinin yapısını incelemiş ve incelediği bu tahkim merkezlerinden Alman Tahkim Derneği ve Çek Cumhuriyeti Ticaret ve Tarım Odası Tahkim Mahkemesi’ni Tasarı için model olarak almıştır. Alman Tahkim Derneği, dernek statüsünde kurulduğu halde, Çek Cumhuriyeti Ticaret ve Tarım Odası

The Draft Law was submitted to the Turkish Parliament on 25 March 2013. The legislation drew the attention of international arbitration community and the Draft Law was ratified in Turkish Parliament on 20 November 2014. The IACL numbered 6570 entered into force on 1 January 2015.

The IACL regulates the structure of Istanbul Arbitration Center which is to be founded in Istanbul and to operate in global scale. IAC is subject to private law, has its own legal entity and is designed to disseminate information and encourage arbitration and alternative dispute resolution methods by addressing the whole society and all relevant business organizations. It is also planned that the IAC coordinates arbitration and especially plays an active role in establishing relationships with foreign arbitration centers.

The IACL regulates only the structural organization of the IAC, it does not determine the arbitration rules. Determination of IAC's arbitration rules is given as a task to the IAC pursuant to the article 4 of the IACL. As explained in detail below, pursuant to the temporary article 1/III, the rules and regulations including the procedural and principal provisions, will be drafted and promulgated by the IAC within six (6) months after the election of Board of Directors. Although, it is possible to use the experience of successful arbitration centers as a base, it is essential to act with patience and rigor as rules and provisions will be critical in achieving targeted goals. Thus, if the six-month period will not enough to determine all rules and provisions, the IAC should take extra time instead of rushing to meet the deadline.

According to the article 1 of the IACL, the purpose of the Code is stated as; *"...to ensure the resolution of disputes including the ones with foreign elements through arbitration and alternative dispute resolution methods..."*

According to the reasoning of the IACL, the disputes within the IAC's jurisdiction are stated as disputes related to private law and concession agreements related to public service. That means the IAC's jurisdiction is not limited to contractual disputes as all disputes subject to arbitration and alternative dispute resolution methods such as those related to tortious acts can be taken to IAC.

The tasks of the IAC are stated briefly as; (i) to determine the IAC rules of arbitration and make sure to render the services and (ii) to promote arbitration and alternative dispute resolution methods, to encourage, support and conduct scientific research on arbitration and to cooperate with domestic and foreign organizations and individuals. As stated above, in addition to regulate the IAC rules of arbitration, the task of promotion stated as a primary duty in

Tahkim Mahkemesi kanunla kurulmuş bir merkez olup, her iki kurumun da ortak noktaları bağımsız ve tarafsız yapıları ile ülkelerinde tahkim kültürünün yerleşmesi adına itici güç olmalarıdır.

Tasarı 25.03.2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ("TBMM") sunulmuştur. Henüz tasarı halindeyken dahi uluslararası tahkim camiasında büyük ilgi gören ve dikkatle gözlemlenen Kanunlaşma süreci sonunda tamamlanmış ve yaşanan gecikmeye rağmen 20.11.2014 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek kanunlaşmıştır. 6570 sayılı İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu adını alan yasa 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Kanun, İstanbul'da kurulması planlanan ve uluslararası alanda faaliyet gösterecek olan İstanbul Tahkim Merkezi'nin kurumsal yapısını düzenlemektedir. Türkiye'de tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin bilinmesine, anlaşılmasına ve kullanılmasına ivme kazandırmak için tasarlanan bağımsız ve tarafsız, tüzel kişiliği haiz ve özel hukuk hükümlerine tabi Merkez'in yapısı, ilgili tüm kurum ve kuruluşları kapsar şekilde geniş tutulmaya çalışılarak toplumun bütün çevrelerinde kabul görmesi hedeflenmiştir. Merkez'in ayrıca tahkim konusunda koordinasyonu sağlaması, özellikle yabancı tahkim merkezleriyle ilişkilerin kurulmasında etkin rol alması planlanmaktadır.

Kanun'da tahkime uygulanacak kurallar yer almamakta olup sadece Merkez'in kuruluş yapısı düzenlenmektedir. Tahkime uygulanacak kuralların belirlenmesi ise Kanun'un 4. maddesi ile Merkez'e yüklenmiştir. Tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin usul ve esasları içeren düzenlemeler aşağıda detaylı olarak izah edileceği üzere Kanun'da yer alan Geçici Madde 1/III uyarınca Yönetim Kurulu'nun seçilmesinden itibaren altı ay içinde Merkez tarafından hazırlanacak ve yürürlüğe konulacaktır. Kurallar Merkez'in hedeflediği kadar başarılı olması yönünde büyük önem arz ettiğinden her ne kadar milletlerarası tahkim hayatında deneyimle sabit olduğu üzere başarılı olmuş kurumların kuralları temel alınabilecekse de aceleci olmamak ve titizlikle gerekli kuralları düzenlemek gerekmektedir. Bu doğrultuda Kanun'da belirtilen 6 aylık sürenin yeterli olmaması halinde sırf süresinde kuralları ilan edebilmek amacıyla acele edilmemesi hayati önem taşıyacaktır.

Kanun'un 1. maddesine göre kanunun amacı: *"... yabancı-lık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere uyuşmazlıkların tahkim veya alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleriyle çözümlenmesini sağlamak ..."* olarak ifade edilmiştir.

accordance with the goal to increase the tendency to apply to arbitration or alternative dispute resolution methods. Inevitably, this task should be executed with maximum effort as it would not be possible to establish a well-respected and trusted international arbitration center without maximizing the tendency to choose domestic arbitration. Although it would satisfy the public if the article which regulates the tasks and duties of the IAC would have been determined more thoroughly and detailed, unfortunately the current article 4 seem to be an open target to the possible criticism due to its content.

The other articles of the IACL (Articles 5 -13) regulate the structure of the IAC and article 14 and 15 respectively regulate “Disqualification and Confidentiality” and “Incomes and Expenses”.

Article 16, which regulates the “Applicable Provisions”, states that the relevant provisions of Civil Code and Law of Associations will be applied in case the IACL remains silent regarding any matter.

The only provisional article of the IACL also regulates the structure of IAC and more importantly states that the rules to be applied will be drafted and entered into force by

Gerekçede Tahkim Merkezi'nin görev alanındaki uyuşmazlıkların, özel hukuk uyuşmazlıkları, idarenin özel hukuka ilişkin uyuşmazlıkları ile imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleriyle ilgili uyuşmazlıklar olduğu belirtilmiştir. Yani sadece sözleşmeden doğan değil haksız fiilden doğan uyuşmazlıklar da dâhil olmak üzere, tahkime elverişli¹⁴ ve alternatif uyuşmazlık çözüm metotları ile çözülmesi mümkün her türlü uyuşmazlık Merkez'in görev alanına alınmıştır.

Kanun'un 4. maddesinde ise Merkez'in görevleri son derece kısa ve özlü olarak; (i) tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin kuralları belirlemek ve hizmetlerin yürütülmesini sağlamak ve (ii) tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleriyle ilgili tanıtım ve yayın yapmak, bu konudaki bilimsel çalışmaları teşvik etmek, desteklemek, gerçekleştirmek, yurt içi ve yurt dışındaki ilgili kişi ve kurumlarla işbirliği yapmak olarak ifade edilmiştir. Görüldüğü üzere, tahkim kurallarını düzenlemeye ek olarak özellikle, tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına gösterilen ilgi ve başvuru sayısının yeterli düzeye çıkarılabilmesi amaçlanarak tanıtım görevi de asli görev olarak düzenlenmiştir. Kaçınılmaz olarak, milli tahkime olan ilgi yeterli düzeye çıkarılmadan milletlerarası bir tahkim merkezi olarak saygın ve güvenilir bir yapının oluşturulması mümkün olmayacağından bu görev azami

the IAC within six (6) months after the election of Board of Directors and the budget of the IAC will be financed by the Prime Ministry in the first two years.

There has been criticisms stating that the IACL does not regulate the concept as detailed as it should and does not involve provisions regarding many important issues.¹⁶ Of course, it is possible to draft a law which regulates the subject thoroughly so that it could respond to questions raised in arbitration community. In order to do so, the legislator should start working on amending the IACL and take into consideration all the constructive criticism and proposals which would show that opinions of a very few arbitration experts in Turkey are well appreciated by doing so it would be possible to reach the common goal to establish and function the IAC in the best possible fashion and to create an arbitration spirit and culture.

6.2. The Structure of Istanbul Arbitration Center

The IAC Organization which has a legal entity consists of; (a) General Assembly, (b) Board of Directors, (c) Auditor, (d) Advisory Board, (e) National and International Arbitration Courts (f) Secretary General.

özen ve gayret ile yerine getirilmelidir. Merkez'in görevlerini düzenleyen bu maddenin geçmişte yaşanmış başarısız tahkim girişimleri göz önünde bulundurularak, Merkez'e esaslı görevler yükleyecek şekilde çok daha kapsamlı ve detaylı olarak düzenlenmesi kamuoyundaki tepki ve çekinceleri bir nebze de olsa engelleyebilecektiysede, mevcut 4. madde hükmü ne yazık ki son derece eleştiriye açık ve yetersizdir.

Kanun'un diğer hükümleri (m. 5-13 arası) Merkez'in yapısına ilişkin olup, 14. ve 15. maddelerinde sırasıyla, "Yasaklılık ve Gizlilik" ile "Merkez'in Gelir ve Giderleri" düzenlenmiştir.

16. madde ise, "Uygulanacak Hükümler"i düzenlemiş ve Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde Medeni Kanun ve Dernekler Kanunu'nun uygulanacağı belirtmiştir.

Tek Geçici madde ise, yine yapısal düzenlemeler getirmiş ve daha da önemlisi uygulanacak tahkim kurallarının Yönetim Kurulu'nun seçilmesinin ardından altı ay içinde hazırlanıp yürürlüğe konulacağını ve Merkez'in bütçesinin ilk iki yıl Başbakanlık bütçesinden karşılanacağını düzenlemiştir.

Kanun'un genel olarak gerekli olduğu kadar detaylı şekilde düzenlenmediği ve bir çok önemli hususta sessiz kaldığı

6.2.1. General Assembly

As stated in the preamble of the IACL, the success of the IAC is closely attached to the persons who will be employed in the IAC, being informed, experienced and interested in the matter of arbitration and alternative dispute resolution methods. In accordance with that, the General Assembly of the IAC is planned to consist of the elected people from different organizations.

Accordingly, the General Assembly will consist of twenty five (25) members in total with ten years or more experience in their fields, selected from The Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey, Union of Turkish Bar Association (to be elected by the Presidents of Bar Associations), Board of Higher Education, Turkish Exporters Assembly, Ministry of Justice, Turkish Participation Banks Association, Capital Markets Board of Turkey, Borsa Istanbul Joint Stock Company (formerly known as Istanbul Stock Exchange), Turkish Tradesman and Artisan Confederation, Banking Regulation and Supervision Agency, Turkish Capital Markets Association, and Labor Union and Employer's Union with the most members.

It is aimed to constitute an independent, impartial, functional and credible General Assembly by establishing a broader participation. In the reasoning, it was stated that Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey and the Union of Turkish Bar Association have right to choose the highest number of the members taking into account that most of the disputes may occur between traders and that the attorneys are the parties who would set forth the arbitration clause in the contracts and to ensure the settlement through arbitration in cases where the dispute arose.

The members of the General Assembly shall be selected for four years with an option to be selected again. If the membership ends for any reason, another member will be selected to complete the previous member's remaining time.

According to the article 7 of the IACL, the tasks and duties of the General Assembly are; (i) to select the Board of Directors members, members of Advisory Board and auditors, (ii) to examine the activity report and balance sheet of the Board of Directors and to decide whether to absolve the Board of Directors, (iii) to examine and approve the IAC rules of arbitration and regulations to be applied to arbitration and alternative dispute resolution options which is to be drafted by the Board of Directors, the budget and the procedural rules regarding the operation of IAC (iv) to determine the attendance fee, salary and expenses of the General Assembly, Board of Directors and Advisory Board members.

yönünde eleştiriler bulunmaktadır.¹⁵ Elbette Kanun daha detaylı ve tüm bu soru işaretlerini giderecek şekilde düzenlenebilir. Bunun için ortak saik olan Merkez'in en iyi şekilde kurulması ve işlemesi yolunda kanun koyucunun tüm yapıcı eleştirici ve önerileri dikkate alarak gerekirse Kanun'un tadili için çalışma başlatması hem Merkez'in daha sağlam bir zemine oturması ve daha güçlü şekilde yükselmesini sağlayabilecek, hem de zaten sınırlı olan tahkim uzmanlarımızın görüşlerine önem verildiği gösterilerek bugüne kadar oluşturulamamış tahkim ruhu ve kültürünün kazınması mümkün olabilecektir.

6.2. İstanbul Tahkim Merkezi'nin Yapısı

Tüzel kişiliği haiz Merkez'in teşkilatı; (a) Genel Kurul, (b) Yönetim Kurulu, (c) Denetçi, (d) Danışma Kurulu, (e) Milli ve Milletlerarası Tahkim Divanları ile (f) Genel Sekreterlikten oluşmaktadır.

6.2.1. Genel Kurul

Kanun'un genel gerekçesinde de ifade edildiği üzere, Tahkim Merkezi'nin uygulamada başarıya ulaşabilmesi için Merkez bünyesinde istihdam edilecek kişilerin tahkim veya alternatif uyuşmazlık çözüm yolları hususunda bilgili, tecrübeli ve istekli olması ile yakından bağlantılıdır. Bu doğrultuda, Merkez Genel Kurulu'nun farklı Kurumlar tarafından belirlenecek adaylar arasından seçilecek kişiler ile teşekkül etmesi sağlanmıştır.

Buna göre Genel Kurul; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin, Türkiye Barolar Birliği'nin göstereceği adaylar arasından Baro Başkanlarının, Yükseköğretim Kurulu'nun, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin, Adalet Bakanlığı'nın, Türkiye Bankalar Birliği'nin, Türkiye Katılım Bankaları Birliği'nin, Sermaye Piyasası Kurulu'nun, Borsa İstanbul Anonim Şirketi'nin, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'nun, Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu'nun, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliği'nin, en fazla üyeye sahip işçi ve işveren sendikalarının seçeceği, mesleğinde en az on yıl tecrübesi olan toplam yirmi beş üyeden oluşur. Seçilen üyelerin seçildikleri kurumdaki görevleri devam edecektir.

Genel Kurul için geniş katılımlı bir yapı oluşturularak Tahkim Merkezi'nin bağımsız, tarafsız, işlevsel ve güvenilir bir yapıda olması amaçlanmıştır. Madde gerekçesinde, meydana gelebilecek uyuşmazlıkların çoğunun tacirler arasında olması ile uyuşmazlık ortaya çıkmadan önce hazırlanan sözleşmelere tahkim şartı konulmasını ve uyuşmazlığın ortaya çıktığı hallerde tarafların tahkime yönelmesini sağlayacak tarafın vekiller olması dikkate alınarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Türkiye Barolar Birliği'ne en fazla üye seçme hakkının tanındığı açıklanmıştır.

The General Assembly meeting shall convene once a year in October. If required, Board of Directors or Auditor can call for a General Assembly meeting. General Assembly is entitled to convene by simple majority and decide by simple majority of the attendees.

In order to analyze the structure of the IAC which is also the main reason of the criticism towards the IACL, is that the majority of the General Assembly consists of banking and finance sector. Criticisms surrounding this issue are based on the fact most disputes arise from energy, construction and infrastructural issues and thus members from Chamber of Architects etc. should have also been included to the General Assembly.

Another criticism towards the structure of General Assembly is that the Assembly includes many members from government organizations including the Ministry of Justice would arguably affect the impartiality and autonomy of the IAC. Even though the General Assembly is not going to resolve disputes directly, as it will be involved in the approval of the IAC rules of arbitration and the operation of IAC, it would be helpful to constitute a structure with more participation from relevant Chambers and Associations to minimize criticisms.

It is also criticized that Assembly that will approve IAC rules of arbitration is not fully equipped with sufficient knowledge to perform such operation and not in close relationship with international arbitration community. In this respect, it is rightly proposed that the IAC rules of arbitration to be drafted by professional directors and more important than that by arbitration experts.¹⁷

6.2.2. Board of Directors

Board of Directors shall be elected for four years and consists of five principal and four reserve members to be selected from the General Assembly and at least three of principal members and two of reserve members shall have a law degree. The President will be elected from members having a law degree and represent and manage the IAC. The Board of Directors can also convene online and decide by simple majority of its members.

Since the IAC rules of arbitration are not determined yet, the Board of Directors is going to determine and submit the IAC rules of arbitration to the approval of the General Assembly. Pursuant to the article 9 of the IACL, the tasks and duties of the Board of Directors are stated as; (i) to determine and prepare the drafts of IAC rules of arbitration and alternative dispute resolution options and to submit

Genel Kurul üyeleri dört yıl için seçilecek olsalar da tekrar seçilme imkânları vardır. Üyeliğin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde ise bu üyenin kalan süresini tamamlamak üzere seçim yapılacaktır.

Kanun'un 7. maddesinde Genel Kurulun görevleri; (i) Yönetim Kurulu ve Danışma Kurulu üyeleri ile denetçileri seçmek, (ii) Yönetim Kurulu faaliyet raporu ve bilançosu ile Denetçi raporunu inceleyip Yönetim Kurulunun ibrası hakkında karar vermek, (iii) Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan, tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin uygulanacak kurallar ile Tahkim Merkezi'nin işleyişine ilişkin usul ve esasları içeren düzenlemeleri ve bütçeyi inceleyip onaylamak ve (iv) Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Danışma Kurulu üyeleri ile denetçilerin huzur hakkı, ücret ve masraflarını belirlemek olarak ifade edilmiştir.

Genel Kurul kural olarak, yılda bir kez Ekim ayında toplanacaktır. Ancak gerekli olması halinde Yönetim Kurulu Başkanı veya Denetçi, Genel Kurul toplantıya çağırabilecektir. Genel Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanacak ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alacaktır.

Merkez'e yönelik eleştirilerin başında gelen Genel Kurul'un yapısını çözümlenmek gerekirse, ilk göze çarpan husus, çoğunluğun banka ve finans sektöründen oluşuyor olmasıdır. Bu doğrultuda yöneltilen eleştiriler, tahkim uyuşmazlıklarının bu sektörlerle ilişkin ihtilaflar kadar enerji, inşaat ve altyapı konularına ilişkin sözleşmelerden kaynaklandığından, bu sektörlerle istinaden Mimarlar Odası vb. farklı meslek odalarının veya kurum ve kuruluşlarının da yapı içinde yer alması gerektiği yönündedir.

Genel Kurul'un yapısına ilişkin bir diğer eleştiri, devlet kurumlarının çokluğu ve bilhassa Adalet Bakanlığı'nın mevcudiyeti nedeniyle, Merkez'in bağımsızlığı ve özerkliğinin ne kadar sağlanabileceği yönündedir. Her ne kadar uyuşmazlıkları Genel Kurul çözmeyecek olsa da, gerek kuralların belirlenmesi gerekse de genel işleyiş bakımından Genel Kurul'un azami ölçüde her türlü alan ve uzmanlığı içerir şekilde yapılması Merkez'in öncelikle kısa vadede ve elbette uzun vadede güvenilirliğini arttıracak ve eleştirileri en aza indirebilecektir.

Bağlantılı bir diğer eleştiri ise, tahkim kurallarını onaylayacak olan bu kurulun, bu gibi teknik bir hususu en iyi şekilde hayata geçirebilmek için, milletlerarası tahkim ile yakın ilişkiler içinde olmadıklarından, yeterli ve gerekli donanım ve bilgiye sahip olmadığı yönündedir. Bu doğrultuda, kuralların profesyonel yöneticiler ve daha da önemlisi tahkim uzmanlarının desteği ile oluşturulmasının yerinde olacağı haklı olarak ileri sürülmektedir.¹⁶

the same to the General Assembly for its approval after the opinions of Advisory Board, (ii) to prepare and submit the balance sheets and activity report to General Assembly for its decision on discharge the same, (iii) prepare the budget for the coming year and submit the same to the approval of General Assembly (iv) to determine and prepare the arbitrator's fees and arbitration costs and to submit them to General Assembly for its approval.

6.2.3. Auditor

One or more auditors will be selected for four (4) years by the General Assembly from its members or outside the General Assembly limited to three persons. In case membership ends for any reason, another member will be selected to complete the previous member's remaining term of duty. The auditor is also entitled to audit annual activities of the Board of Directors and report them to the General Assembly.

6.2.4. Advisory Board

The Advisory Board is constituted in order to make IAC

6.2.2. Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Genel Kurulun kendi üyeleri arasından dört yıl için seçilen beş asıl ve dört yedek üyeden oluşmakta olup en az üç asıl ve iki yedek üyenin hukuk fakültesi mezunu olması gerekmektedir. Başkan, bu hukuk fakültesi mezunu üyeler arasından seçilecek ve Merkez'i idare ve temsil edecektir. Yönetim Kurulu toplantılarını elektronik ortamda yapabilecek ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar alacaktır.

Merkez'de tahkime uygulanacak kurallar henüz belirlenmemiş olduğundan özerk bir yapıya sahip Merkez'in Yönetim Kurulu'na bahse konu kuralları belirleme ve Genel Kurulun onayına sunma görevi yüklenmiştir. Kanun'un 9. maddesine göre Yönetim Kurulunun görevleri; (i) tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin uygulanacak kurallar ile Tahkim Merkezi'nin işleyişine ilişkin usul ve esasları içeren düzenleme taslaklarını hazırlayıp, Danışma Kurulunun görüşünü aldıktan sonra Genel Kurulun onayına sunmak, (ii) bilanço ve faaliyet raporunu hazırlayıp, Genel Kurulun ibrasına sunmak, (iii) gelecek yıla ait bütçeyi hazırlayıp, Genel Kurulun onayına sunmak ve

more efficient and to help it to achieve its goals. The Advisory Board will consist of fifteen (15) members with at least five years of experience in arbitration or alternative dispute resolution methods. The members of the Advisory Board will be selected for a term of four (4) years by the General Assembly from the list which will be prepared by the Board of Directors. There is no limitation related to the nationality of the Advisory Board members.

Due to the importance of the tasks and duties of the Advisory Board, it is helpful to elect reputable members with vast international arbitration experience. In order to confirm the international identity and standing of IAC and to establish a reliable image worldwide, it would be helpful to elect foreign nationals with experience in other international arbitration centers.¹⁸

6.2.5. National and International Arbitration Courts

Undoubtedly, the most important duty is given to national and international arbitration courts in terms of dispute resolution. Both courts shall consist of five (5) members;

(iv) hakem ücret ve Tahkim Merkezi hizmet bedel tarifelerini hazırlayarak Genel Kurulun onayına sunmaktır.

6.2.3. Denetçi

Genel Kurul, üyeleri arasından veya dışarıdan üçten fazla olmamak üzere bir veya birden fazla kişiyi dört yıl için denetçi olarak seçecektir. Ayrıca, Denetçinin görevinin herhangi bir sebeple sona ermesi halinde kalan süreyi tamamlamak üzere de bir yedek üye seçilecektir. Denetçi, Yönetim Kurulunun yıllık faaliyetlerini denetleyerek Genel Kurula raporlamakla görevlidir.

6.2.4. Danışma Kurulu

Tahkim Merkezi'nin daha etkin bir hale getirilmesi ve Merkez'in tanıtımı ile hedeflerine ulaşabilmesine katkıda bulunması amaçlanarak Danışma Kurulu oluşturulması düzenlenmiştir. Danışma Kurulu, tahkim veya alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri konusunda en az beş yıllık tecrübeye sahip on beş üyeden oluşacaktır. Danışma Kurulu üyeleri, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurul

the President of the Board of Directors, Secretary General and three other members with at least ten years of experience in the field of law. Besides, since the President of the Board of Directors and Secretary General has to be law graduates, all members of the courts will be law graduates.

The term of office for the elected selected members by the Board of Directors is stated as five (5) years. If the membership ends for any reason, another member will be selected to complete the previous member's term of duty.

The Chairmen of Arbitration Courts will be selected by simple majority of the court members. Each court will gather by the attendance of at least three members and decide by simple majority of votes; in case of an equality of votes the Chairman's vote will be taken into consideration. The meetings can be held online and the decisions can be rendered online. The parties can also object to the arbitration court decisions before the same arbitration court in seven (7) days after the decision is served. However the decisions rendered upon the objections will be final. The arbitration courts will also execute other duties which are going to be determined in the IAC rules of arbitration.

As stated in the reasoning of the article, the tasks and duties of the arbitration courts were not regulated in a limited nature so that it would be possible to determine the tasks and duties of the arbitration courts within the framework of the IAC rules of arbitration which are going to be determined by the IAC. This surely provides an autonomous and flexible structure to the IAC.

6.2.6. Secretary General

Secretary General is responsible for the operation of administrative affairs and consists of Secretary General, Deputy Secretary General and required number of personnel. Secretary General and Deputy Secretary General will be selected by the Board of Directors from legal experts with ten (10) years of experience in dispute resolution.

As is known, the secretariat no doubt carries an important role in international arbitration. Even if the other wheels of the system run perfectly, the lack of secretary serviced would make it impossible for IAC to compete with the current international arbitration institutions. This is why it is crucial to establish a reliable and expert secretariat. In this context, it would require to get support from the institutions with years of international arbitration experience especially regarding the training of secretariat personnel.

6.3. Confidentiality and Disqualification

Confidentiality is one of the most important factors along

tarafından dört yıl için seçilecektir ve Türk ya da yabancı olmaları konusunda bir sınırlama getirilmemiştir.

Danışma Kurulu'nun görevleri de azımsanamayacak bir öneme sahip olduğundan, bu kurula milletlerarası tahkim deneyimi olan ve milletlerarası tahkim camiasında saygın yerlere sahip tahkim uzmanlarının seçilmeleri etkili olabilecektir. Merkez'in uluslararası kimliği ve duruşunu teyit edebilmek ve yurt dışında güven verici bir imaj oluşturabilmek adına yabancı ülke vatandaşı veya yabancı tahkim merkezlerinde görev almış tahkim uzmanlarının seçilmesi dahi faydalı olabilecektir.¹⁷

6.2.5. Milli Tahkim Divanı Ve Milletlerarası Tahkim Divanı

Uyuşmazlık çözümünde en önemli rolü üstelenen organlar ise kuşkusuz Milli Tahkim Divanı ve Milletlerarası Tahkim Divanıdır. Aynı ayrı bu divanlar, Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Sekreterin yanında Yönetim Kurulu tarafından mesleğinde en az on yıllık tecrübeye sahip hukukçular arasından seçilecek üç üye ile birlikte toplam beş üyeden oluşur. Ayrıca, Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Sekreterin de hukukçu olması zorunluluk olduğundan divan üyelerinin tamamı hukukçu olacaktır.

Yönetim Kurulu tarafından seçilen üyelerin görev süreleri beş yıl olarak belirlenmiştir. Üyeliğin herhangi bir sebeple sona ermesi halinde, bu üyenin görev süresini tamamlamak üzere yeni üye seçilecektir.

Tahkim Divanı Başkanları, Divan üyeleri tarafından üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilecektir. Bu Tahkim Divanlarının her biri, Divan Başkanının başkanlığında en az üç üyenin katılımıyla toplanacak ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alacaktır; oyların eşitliği hâlinde ise Divan Başkanının oyu doğrultusunda karar alınmış sayılacaktır. Toplantılar elektronik ortamda yapılabilecek ve karar alınabilecektir. Ayrıca, Divanların aldığı kararlara karşı taraflar, kararın kendilerine tebliğinden itibaren bir hafta içinde kararı veren divana itiraz edebileceklerdir. Ancak, itiraz üzerine verilen kararlar nihaidir. Bunlar dışında Tahkim Divanları, Tahkim Merkezi'nin tahkim kurallarında belirlenen görevleri yerine getireceklerdir.

Madde gerekçesinde de ifade edildiği üzere, Tahkim Divanı'nın görevleri sınırlı olarak sayılmayarak, Merkez'in belirleyeceği Tahkim Kuralları çerçevesinde görevlerinin belirlenmesine olanak tanınmıştır. Böylelikle uyuşmazlık çözümü hususunda Merkez'e özerk ve esnek bir yapı oluşturma imkânı sağlanmıştır.

with the speed and reasonable fees when it comes to choosing the arbitration venue. The members and personnel of the organs of the IAC are mandated to keep the secrets along with the information related to the parties or to third parties confidential whom they learned due their positions even after they leave their jobs. They are also prohibited to the mentioned information with other parties. The members and personnel of the organs of the IAC cannot take advantage of the abovementioned information and also cannot make any statements regarding the same without a written consent of the parties. By taking this fact into consideration, aside from the Advisory Board, the members and personnel of the IAC organs are prohibited from being an arbitrator during their time of duty unless determined otherwise by the parties with the article 14.

This provision raised some eyebrows as the sanction of violation of this article has not been regulated. It would be helpful to regulate these issues reassuringly transparent and disincentive so that it would help to establish a reliable and transparent structure.

6.4. IAC Incomes and Expenses

It is obvious that the IAC must have a solid financial structure in order to achieve the intended goals and to provide an efficient secretariat service by promoting in the best way. Pursuant to the article 15 of the IACL, the incomes of

6.2.6. Genel Sekreterlik

Tahkim Merkezi'nin idari işlerinin yürütülmesinden sorumlu olan Genel Sekreterlik; Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı ve yeteri kadar personelden oluşacaktır. Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı, Yönetim Kurulu tarafından uyuşmazlık çözümü konusunda en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip hukukçular arasından seçilecektir.

Milletlerarası tahkimde sekretarya büyük önem taşımaktadır. Sistemin diğer çarkları sorunsuz işlese dahi sekretaryanın hatasız ve hızlı işlememesi halinde mevcut kurumlarla rekabet edilmesi mümkün olmayacaktır. Bu nedenle güvenilir ve uzman bir sekretaryanın planlı şekilde eğitilerek oluşturulması elzemdir. Bu doğrultuda ICC vb. uzun yıllardır milletlerarası tahkim faaliyeti ifa eden kurumlardan, sekretarya personeli eğitimi konularında destek alınması dahi gerekebilir.¹⁸

6.3. Gizlilik ve Yasaklılık

Milletlerarası tahkimde, Tahkim Merkezi seçimi konusunda uyuşmazlığın çözümü noktasında hızlılık ve makul ücret konuları dışında gizlilik unsuru da büyük önem arz etmektedir. Tahkim Merkezi'nin organlarının üyeleri ve çalışanları, görevleri sona erse dahi, görevleri dolayısıyla

the IAC are stated as the income corresponding to the provided services, donations and allocations granted by the organization which select the members. The allocation amount will be determined by the ratio based on the number of selected members by each organization. The mentioned allocation will cover the missing part of the approved budget by the General Assembly. Ministry of Justice and Board of Higher Education are not mandated to grant funds.

In terms of the expenses, the IAC is entitled to spend the required amount in order to perform its services. On the other hand, the arbitration fees should be able to compete with other international arbitration seats' as it is one of the most important elements regarding the selection of international arbitration seats. Although it has many advantages on dispute resolution, in recent years, studies have been made to reduce arbitration costs as this issue has been on the agenda of the practitioners.

In order to help the IAC to perform its duties, it has been also determined that the budget of the IAC will be supported from the budget of the Prime Ministry for the first two years pursuant to the provisional article of IACL. Although it has been subject to criticism all along due to state support, it is crucial for the IAC to have a solid financial structure in order to achieve its goals. The criticism which suggests that getting financial support from government would affect the impartiality of the IAC is rather qualified as theoretical. In practice, a proper example is the Hong Kong Arbitration Court which is also one of the important venues for arbitration nowadays. Hong Kong also received government financial support and at that time criticized similarly to IAC²⁰. It is obvious that IAC will not be the only and last example of an arbitration center which is supported by the state temporarily.

Moreover; getting financial support from the State for a temporary period of two years shall not affect the credibility and impartiality of the IAC in terms of international arbitration since the disputes eventually will be resolved by the arbitrators who will be selected by the parties.²¹

7. CONCLUSION

The legal infrastructure of our country which also has a great advantage to become a finance

öğrendikleri sırlar ile taraflar ve üçüncü kişilere ait her türlü bilgiyi hiçbir kişi ve kuruluşa açıklamamakla, kendisi veya başkasının yararına kullanmamakla ve tarafların yazılı izni olmadan gizli belgelere dayanarak beyan ve yayında bulunmamakla yükümlüdür. Bu husus göz önünde bulundurularak 14. madde ile Danışma Kurulu üyeleri haricindeki Tahkim Merkezi'nin organlarının üyeleri ile çalışanlarının, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça görev süreleri boyunca hakemlik ya da arabuluculuk yapamayacakları düzenlenmiştir.

Bu hükmün ihlâli halinde yaptırımın ne olacağı düzenlenmediğinden bu husus eleştirilmekte olup, Merkez'in güvenli ve şeffaf bir yapıya sahip olabilmesi için yaptırımın hem caydırıcı nitelikte hem de güven veren bir şeffaflıkla düzenlenmesi faydalı olacaktır.

6.4. Tahkim Merkezinin Gelir ve Giderleri

Tahkim Merkezi'nin hedeflenen amaçlarını gerçekleştirebilmesi ve iyi tanıtım yaparak etkili bir sekreteryaya hizmeti verebilmesi için güçlü bir ekonomik yapıya sahip olması gerektiği aşikârdır. Kanun'un 15. Maddesi uyarınca Merkezin gelirleri; ücretli olarak sunulan hizmetler karşılığında elde edilecek gelirler, bağışlar ve Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan ve Genel Kurul tarafından tasdik edilen bütçenin gelir ve bağışlarla karşılanamayan kısmı için, temsilci sayısı esas alınarak belirlenen orana göre temsilci seçen kuruluşlarca tahsis edilen ödeneklerdir. Ancak Adalet Bakanlığı ve Yükseköğrenim Kurumu'nun ödenek tahsis etmesi gerekmektedir.

Giderler konusunda ise Merkez görevlerinin ifası için gerekli olan harcamaları yapma yetkisine sahiptir. Ne var ki milletlerarası tahkim kurumlarının tercihi aşamasında günümüzde en önem verilen hususlardan olan tahkim masraflarının diğer milletlerarası tahkim kurumları ile rekabet edebilecek düzeyde olmasına büyük önem verilmelidir. Son yıllarda sayısız avantajına rağmen bilhassa çözümlenmesi uzun süren uyuşmazlıklarda tahkim kurumlarının masraflarının ciddi rakamlara ulaşması birçok mecrada gündem oluşturmuş ve tahkim kurumlarının bu doğrultuda masrafların indirgenebilmesi için çalışmalar başlatmasına neden olmuştur.

Ayrıca, Tahkim Merkezinin faaliyetlerini yürü-

1 Akıncı, Ziya, Milletlerarası Tahkim, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013, sf 3

2 Yılmaz, Halil, Uluslararası Tahkim Örgütlenmeleri, Ankara Barosu Dergisi, 2004-2

3 Yeşilova, Bilgehan, Milletlerarası Tahkim Hukuki Niteliği Üzerine Düşünceler ve Güncel Gelişmeler, TBB Dergisi, Sayı 76, 2008, sf. 87-90

4 Yeşilova, Bilgehan, Milletlerarası Tahkim Hukuki Niteliği Üzerine Düşünceler ve Güncel Gelişmeler, TBB Dergisi, Sayı 76, 2008, sf. 90

5 Yıldırım, Nevhis Deren, Tahkim Olumlu ve Olumsuz Yönleri, Ankara Barosu Dergisi, 2002-4

6 Akıncı, Ziya, Milletlerarası Tahkim, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013, sf. 5

7 Şanlı, Cemal, Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözümü, Beta, İstanbul, 2013, sf. 286-287

8 İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu Tasarısı Genel Gerekesi

9 İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı, Ekim 2009, sf. 6

10 <http://hsfnotes.com/arbitration/> 2014/09/09/the-icc-2013-statistics-another-busy-year-for-international-arbitration/

11 The promotions and awareness raising being performed by the institutions especially by the ICC have the main role in that. Nowadays many conferences and workshops are being regularly held in Istanbul and most of them are organized by the mentioned institutions.

center in international trade and eventually an arbitration center due to its geographical position is suitable to development and promotion of arbitration. Having a reputable arbitration center in our country would no doubt greatly contribute to Turkish legal system and enhance the reliability in international platform.

Turkey will emerge as a preferable arbitration and alternative dispute resolution venue after making the required promotion, increasing the society's awareness and encouraging the same to prefer arbitration or alternative dispute resolution methods. It is also required to make sure that the IAC will remain independent and impartial in every single case.

Certainly, the national legal system shall be arranged accordingly and become friendlier to arbitration. In order to do that the courts must be arbitration-friendly. In addition to that, some opinions of the Chambers of the Court of Appeal on the same arbitration related matters do not match up with the international arbitration practice. For this reason Turkey's arbitration non friendly image must be erased as soon as possible. Dismissing enforcement applications of foreign judgments due to the violation of public order is unfortunately creating serious problems in practice. In order to prevent this happening, it would be helpful to establish a new and separate Chamber in the

tebilmesi için Kanun'un Geçici Maddesi uyarınca ilk iki yıl bütçesi Başbakanlık bütçesinden karşılanacaktır. Her ne kadar, ilk etapta, bütçe konusunda Devlet desteği alacak olması sebebiyle eleştiriler yöneltile de, ifade edildiği üzere, Tahkim Merkezi'nin güçlü bir ekonomik yapıya sahip olması hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi için büyük önem arz etmektedir. Devlet desteği alması sebebiyle tarafsızlığı zedeleneceği düşüncesiyle yöneltilen bu eleştirilerin teorik boyutta olduğu söylenebilir. Uygulamada benzer bir örnek olarak gösterilebilecek ve günümüzde önemli Tahkim Merkezlerinden birisi olarak kabul edilen Hong Kong Tahkim Merkezi için de bütçe konusunda Devlet desteği alınmış olması ile ilgili benzer eleştiriler yöneltilmiş olup¹⁹, bu eleştirilerin sonuçsuz kaldığı ve Merkez'in bu yönüyle geçici süreli devlet desteğinin ilk ve tek örneği olmayacağı aşikârdır.

Kaldı ki; nihayetinde uyuşmazlıkları taraflarca seçilecek hakemler çözüme kavuşturacağından, Merkez'in geçici olarak, iki yıl gibi kısa bir süreyle Başbakanlık bütçesinde desteklenmesi milletlerarası tahkim uygulamasına sirayet edebilecek şekilde Tahkim Merkezi'nin bağımsızlığını zedelemeyecektir.²⁰

7. SONUÇ

Coğrafi konumu dolayısıyla uluslararası ticarete önemli

Court of Appeals consisting of members who are experts in arbitration.

We are of the opinion that the IAC would become primarily a regional and then an international arbitration venue considering that it will be structured as independent, autonomous and transparent arbitration center. The purpose is to make the IAC a consistent and stable arbitration venue and the ultimate aim the aim is to establish a solid financial structure in İstanbul.

bir finans ve dolayısıyla tahkim merkezi olma konusunda büyük avantaj sahibi olan ülkemizin hukuki altyapısı da tahkimin bu doğrultuda gelişmesi ve yaygınlaşması için elverişlidir. Ülkemizde uluslararası faaliyet gösteren önemli bir tahkim merkezinin bulunması, uluslararası platformda duyulan güveni arttıracak gibi Türk Hukuku'na da önemli katkılar sağlayacaktır.

Yeterli tanıtımların yapılması, toplumun tahkim ve alternatif uyuşmazlık yöntemlerine yönelmek konusunda teşvik edilmesi, kurulacak Tahkim Merkezi'nin yargılama yaptığı her davada tarafsızlığını ve bağımsızlığını koruyarak uluslararası alanda güvenilirlik kazanması halinde Türkiye, zamanla tahkim ve alternatif uyuşmazlık yöntemleri konusunda önemli ve tanınan bir ülke konumuna gelecektir.

Elbette, hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi için ülkemizdeki iç yargı uygulamasının da tahkim dostu hale getirilmesi gerekmektedir. Bunun için öncelikle mahkemelerin tahkime bakışı olumlu olmalıdır. Buna ek olarak, özellikle benzer hususlarda Yargıtay'ın farklı Daireleri arasında görülen tahkime ilişkin görüş ayrılıkları milletlerarası tahkim uygulaması ile örtüşmemektedir. Bu sebepten, yurt dışında oluşmuş olan, Türkiye'nin gerektiği kadar tahkim dostu bir ülke olmadığı imajının bir an evvel düzeltilmesi gerekmektedir. Yabancı hakem kararlarının mahkemelerce genellikle "kamu düzeni"ne aykırılık gerekçe gösterilerek reddedilmesi uygulamada ciddi sıkıntılara yol açmaktadır. Bu sıkıntıların giderilebilmesi için tahkim konusunda uzman, özel ve tek bir Yargıtay Hukuk Dairesi'nin oluşturulması son derece faydalı ve tahkime verilen önemi gösterir mahiyette olabilecektir.

Özellikle, tahkime uygulanacak kuralların belirlenmesinde daha önce ülkemizde başarıya ulaşmayan örneklerin yanı sıra uluslararası tahkim konusunda başarılı ve deneyimli olan kurumların kurallarının göz önüne alınacağı düşünüldüğünde, bağımsız, özerk ve şeffaf şekilde teşekkülü sağlanarak, devamlılık ve istikrar koşulunun sağlanması için güçlü ekonomik yapıya sahip olması hedeflenen İstanbul Tahkim Merkezi'nin öncelikle bölgede ve nihai olarak küresel anlamda uygulayıcılar tarafından tercih edilen bir Merkez haline geleceği düşünülmektedir.

12 Akıncı, Ziya, Neden İstanbul Tahkim Merkezi sf. 1-4.

13 6570 sayılı İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu, madde 4/1-b

14 Promulgated in Official Gazette on 29 November 2014

15 Arbitrability is governed under article 408 of Civil Procedure Code and I/IV of Turkish International Arbitration Law but it is out of the scope of this article.

16 For the criticized matters for not being regulated in the IACL, please see: Orak, Cem Çağatay ve Erbilin, Murat, İstanbul: A New International Arbitration Center?, Turkish Policy Quarterly, Summer 2014, sf. 145

17 Akıncı, Ziya, Neden İstanbul Tahkim Merkezi sf. 8.

18 For further criticism and suggestions towards establishing the best image for the IAC and even naming the center as İstanbul International Arbitration Center, please see: Orak, Cem Çağatay ve Erbilin, Murat, İstanbul: A New International Arbitration Center?, Turkish Policy Quarterly, Summer 2014, sf. 144

19 For detail regarding the importance of secretariat in international arbitration, please see, Akıncı, Ziya, Neden İstanbul Tahkim Merkezi sf. 13

20 07.11.2013 tarihli Sanayi, Ticaret Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu, s. 7

21 Akıncı, Ziya, Neden İstanbul Tahkim Merkezi sf. 7-8.